

Ойдин ХОЖИЕВА, Ўзбекистон халқ шоири

БҮЙЮК КАРВОН

Қасида

Илоҳданми, ғойиданми,
Тушдани, Достонларнинг боши
Алломишдани, Байроримга кўнган
Хумо күшдани, Пайамбардай
устозларим келдилар

Байрам куни мумтозларим келдилар.
Улар мағрур Эгилмаган баш билан,
Кўкрагини янчид ётган

Тош билан

Канча дордан соғу омон қолганлар,
Диёнату иймон томон қолганлар.

Кунтумгиздай дорни Сизлаб юрганлар,

Ўзин сенлаб, орни Сизлаб юрганлар,

Эл қадига қадр қўшиб Шод – хуррам

Карвон бўлиб Сағфа қираш ушиб дам.

***

Эл қадирин кўтартгай

Тўй, сайл, байрам...

Буюк фарзандларинг

Куришиб давра

Хулкар юлдузидай

Бўлмиш жамуликам:

Шарқдан келаётур

Ғафур Фуломинг,

Арслондай наърадор

Кутугу каломинг.

Жингалак сочлари

Шамолда тўзиги, «Ушшайған коялар»

Сукутин бузиб,

Навматам гуллардан

Гулчамбар тузиб,

Кўзларида чакнаб

Илҳом кўши,

Ойбек келаверар –

Нурга ёношиб.

Ошиқ дил муҳаббат

Эҳтиросидан

Дарёга айланаб

Иш гўёсидан

Сажхани ларзага

Солиб шавк-шиддат,

Магару кириб келар

Аброр Ҳидоят.

Канал бошлиди

Гулханлар билан

Ёзёвон чўлида

Гулшанлар билан

Мукаррамон бели

Бойланин келар,

Дурраси очкушга

Айланни ёланар...

Озарий наазоат,

Ўзбек ифода

Мирзо Улугбекдан

Сўйлаб зиёда,

«Сиздан сўрасак?»

Деб келур Шайхзода.

Утгронинг қадимий

Эллари тилсиз.

Широк афсонасин

Айтиб хушинасиг,

Хадра ёқдан келур

Миркарим Осим.

Оху ноласидан

Кўкон ўртаниб,

Машрабдан кўйласа,

Жаҳон ўртаниб,

Боши тошга тегиб,

Уртаниб ниҳон,
Муроджондай ҳофиз
Келар хуш-байрон.
АЗИМ Самарқандининг
Миноралари,
Тошкентнинг

дур сочган
Фавворалири—
Нурлар шаршараси
Ёмғирига гарқ

Байрам шодлигига
Чўмган Она-Шарк...

Нафис ҳар ҷизиги
Минг битта ҳайрат
Чингиз Аҳмар келар

Моний пир сифат.
Бир ёнда тоғ каби
Тўкиб кўр-савлат

устоз Каҳҳор турар
Вазин, пурхикат.
Ганжларга жон кириб

Бармокларидан,
Ситорай Моҳи Хоса –
Ёклардан

Оксалиб, қадридан
Кўнгил чог бўлиб,
Уста Ширин келур –

Кўнгирок бўлиб...
Жўрахон Султонни,
Маъмуржон булуб,

Ботир Зокирни ё
Шикаста кўнгил,

Ё Шукур Бурхонни –
Эзип шоҳ келар...

Ўзбекнинг аргами
Ширинзабони

Лапар айтб шўх-шўх
Тамарахоним

Овози тўғёнли
Хусни моҳ келар.

Чилдирма зилзила
Солар тогларга,

Уста Олим келар
Озод болгарга.

Авж пардасин олса
Муҳиддин кори

Камишдай чайқалур
Эйфел минори,

Худо берган овоз
Сехр булогин –

Тўйчиҳо хофиз куйлар
«Тоҳшентир ироғин»

Туркестон йўлидан
Саболар келур.

Миртемпи тилида
Наволар келур

Ер каби хокисор,
Халқимдай чечан

Бахшим, бағрингизда
Доф бордир неча...

«Мажнунт тагига
Ўтказинг мени,

Энди у йигласин,
Мен йиглаб бўлдим».

Фигоними, тўғёни
Пардаларга жо

«Шашмақом» селида

Бўзлайди дунё
Юнус Рахжайдек

Карвонлар келур.

Ўйғур каби ўйғок
Вулконлар келур.

Додлама, додлама,
Дод саси келди,

Каршининг чўлидан
Ёр саси келди»

Муборак, муборак,
«Доҳунда», «Куллар»,

Истиқлонинг кутлуг
Муждаси келди...

Бухоронинг баҳмал

Кечаларида
Садриддин

Айнийнинг

Нафаси келди...

Елкасида ҳамон

Дарра излари,

Тарихга гувоҳдир

Дено кўзлари.

Ватан кенгликларин

Кўчириб бўзга,

Урол Тансикбоев

Кириада сўзга.

Ҳай, кўхна Хоразм,

Ёрқин кўшиксан,

Комилхон ҳофизга

Ўзинг бешиксан.

Ичон қалъаларда

Бир нола сездим.

Хоғиз согинчидан

Зувола сездим.

Ноҳун урса, тордан

Ловулайди ўт...

Жайхун бўйларидан

Келар сор бургут!

Муштипар онага

Айлануб бидам

Жилмайиб чиқурлар

Лутфиксноми ҳам:

— Минг шукурки,

халқнинг

Нажоти келди.

«Баҳрул ҳаёт» олиб

Фарҳоди келди.

Наби Фани келур

Илҳон нақди деб.

Олтин кадрларни

Олмоқ вақти деб...

Келур Абобос Бакир,

Марияхоним,

Хожи Абдулазиз –

Хоғизлар хони...

Улуғ Чўлуп билан

Фитрат кўринар.

Элбек, Усмон билан

Шукрат кўринар...

Бошини кундага

Кўйган зотларим,

Шонларим, армоним,

Буюқ ёдларим –

Қўлдуга айланаб

Ватанга қайди.

Озод Руҳлар бўлиб

Иншон танга қайди.

Метин кўргон бўлиб

Турғач улар ҳам

Бўлди Истиқлонинг

Сабири Сиз билан

Марҳаба!

Дармон, марҳабо!

Кадим юртга Буюқ

Карвон, марҳабо!

Марҳабо!

25-26 август

ОЗОДЛИК

I

Севгимдай севарман сени, Озодлик.
Саёқ сак эмасман, кўчкун қуонимас,

Уясиз илонимас ўзидан.
Сенсиз ҳайт менга азиз туомлас,

Бир парча оғарсан эреб дублаган.
Қандай алдай мен,

Кўлларим рубоб-ку, томиларим тор,

Ўсмир ёшишдаги севавимдан сени,

Узим ёшишдаги кўкимдаги ор.

Севгимдай севимим, сирим Озодлик.
II

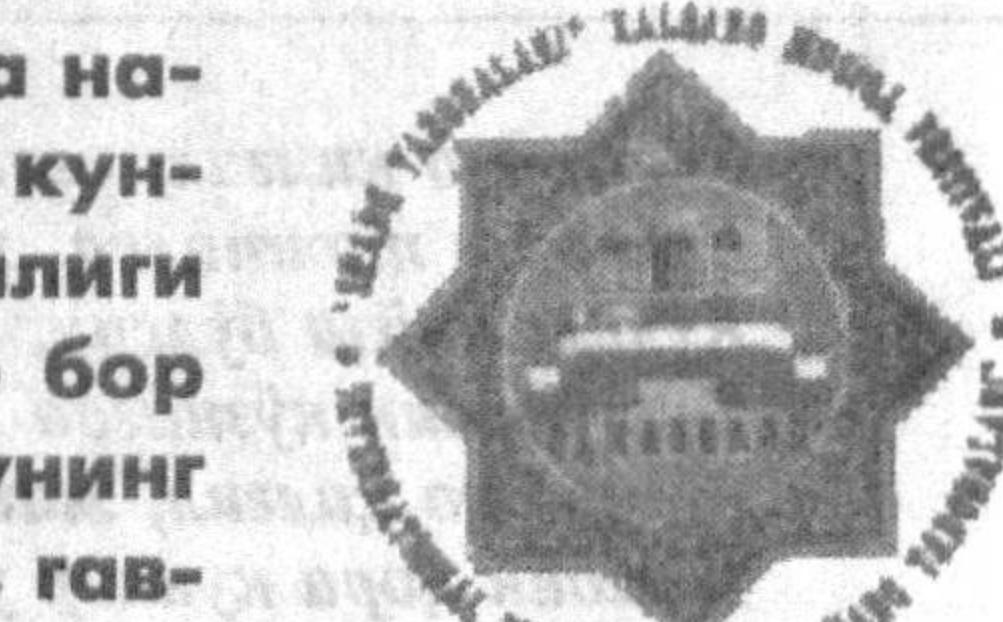
Шодлик улашармен дардга, қайтуга,
Машрабдай сочилиб кетапланман мен.

Ўн оли ёшишдаги сездан туйтуга,
Ўттис беш ёшишда ставланман мен.

Абадий гўзаликка чулғанган, кўхна ва ҳамиша на-
вқирон Самарқандга байрамлар ярашади. Шу кун-
ларда, мамлакатимиз мустақиллигиниң ўн йиллиги
байрами арафасида қадимий шаҳримиз яна бир бор
шукухини намоён этиб турибди. Бутун шаҳарда, унинг
асрий чинорлар билан безанган боғу хиёбонлари, гав-
жум кўчаларида байрамона руҳ кезиб юрибди.

Мамлакатимизда учинчи бор тказилатдан «Шарқ та-
роналари» халқаро мусиқа фестивалини қадимий Самар-
қандага ўзгача файз ва тароват башх ёти. Фестивал
учун айнан Регистон майдони ташлангани энг мақбул иш
бўлган. Туғри, бошқа шаҳарларда ҳам талай архитекту-
ра ёдгорликлари, манзаралари сифатида барчани койил.
Барча санъатлар тин ол-
гандаги архитектура тилга ки-
ради, деган нақл бор. Бу
нақл айнан Регистон майдони
учун топиб айтингандай. Регистондаги обидалар мудом-
ни кечаги ва бугунги кун
хакида хикоя қиливеради.
«Шарқ тароналари» халқаро
муисқа фестивалининг айни
Мустақиллик байрами арафасида,
олтин куз фаслининг аввалини
утказилиши ҳам айни мудда. Бу кезда ҳаво
мўтадиллашади, тўкинчилек
фасли юз очади. Самарқандага
келган мемонлар факат
архитектура ёдгорликлари
гузаликлирданга эмас, она заминимиз неъматлари-
дан, унинг саҳоватидан ҳам
баҳрамдан бўлшиди.

Жуда кўп тарихий вое-
лар, кутлуг байрамлар, тан-
напар гувоҳи бўлган қади-
мий Самарқандаги яхни келин-
чаклар мисоли гул-гул юниб
турибди. Озод Ватани-
мизда учинчи бор тказилат-
дан ҳалқаро мусиқа фес-
тивалининг тантанали очи-
лиш маросими 25 август
оқсомиди — Самарқандаги
машхур Регистон майдонида
бўлиб ўтди. Шуни алоҳидан
таъкида керак, ўтган
фестиваллар тажрибасини
инобатга олган анжуман таш-
килотчилари бу гали мусиқа
байрамининг бетакорро ва ни-
ҳоятда гўзал ўтиши учун кат-

та саъй-хароқат кигланлари
хамманинг чуқур этироғи-
ға сазовор буди. Регистон
майдонидаги асосий саҳна
атрофи халқимизнинг аъ-
навий турмуш тарзи манза-
ралари билан, она замини-
ми саҳоватини, меҳнаткаш,
тўли гул замондошларимиз
ижодини намоёни этуби-
ноз-неъмат-

лар билан
бўйитилган
таникли санъаткор,
фестивалин бош
режиссёри
Баходир Йўлдошев
нинг ижодий
изланишлари
маҳсулни си-
фатида бар-
чани койил
кодирганини ҳам таъкидлаш
жоиз. Бир ёнда рақкосалар
хиром айлаб турибди, бошқа
томонда кашта тикаётган че-
вар кизлар, гиламдўз келин-
чаклар ўзларининг ишлари

нинг «Шарқ тароналари»
учинчи ҳалқаро мусиқа фес-
тивали қатнашчилари ва меҳ-
монларига йўллаган табригиги
нишоғиришни ўтириб ўтган
Бош базир ўринбосари. Х.
Кароматов ўқиб ўтишиди.

бўлан машғул. Яна бир ёнда
тандирлар кизитилиб, Самарқандаги машҳур нон-
лари ўтилоқда.

Буларнинг барчаси томо-
шабинлар, фестивал аҳли кўз
ўнгидаги намоён бўлаётди.
Хатто шундек кўз ўнгимизда
пичшан ва тандирлардан
узиғлан нонларни саватлар-
га жойлаган кизалоклар меҳ-
монларга Самарқандаги неъмат-
ли билан пешваз чиқиши.
Хали, фестивалинг очилиш

бўлиб бораётганидан дало-
лат беради.

Бу фестивал жаҳон ахлини
бўлган ҳаётий эҳтимонини,
ҳар бир халқ, ҳар бир мил-
лат руҳида азалдан яшаб ке-
лаётган яхшилини гўзалини
ва нафосатга интилиш хиссини
рўёбга чиқариша бекиёс во-
сита бўлиб ҳизмат килмоқ-
да, денилади Президентимиз

табригиди.

Шундан сўнг ЮНЕСКО ва-

лий Айконономи, фестивал

ишироқида ҳалқаро

маданий маданий

бахтиёрман.

Фестивалнинг учинчи куни

Япония, Испания, Озарбой-
жон, Жазоир каби мамлакат-

лариниң санъаткорлари тай-
ёрлаб келган

дастурларни миришиб томо-
шабинларни килип, устидаги

раксларни санъаткорлари

дастурларни санъаткорлари